

Oplegger Major Release Architectuur DSO-LV

Programma Digitaal
Stelsel
Omgevingswet

Contactpersonen

Anton van Weel

Lars van Hugten

Lars.Hugten@minbzk.nl

06-28528654

Datum

23 september 2019

Projectnaam

Major Release

Projectnummer

n.v.t.

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Aanleiding

De Major Release is een majeure operatie om de DSO-LV-architectuur bij te werken.

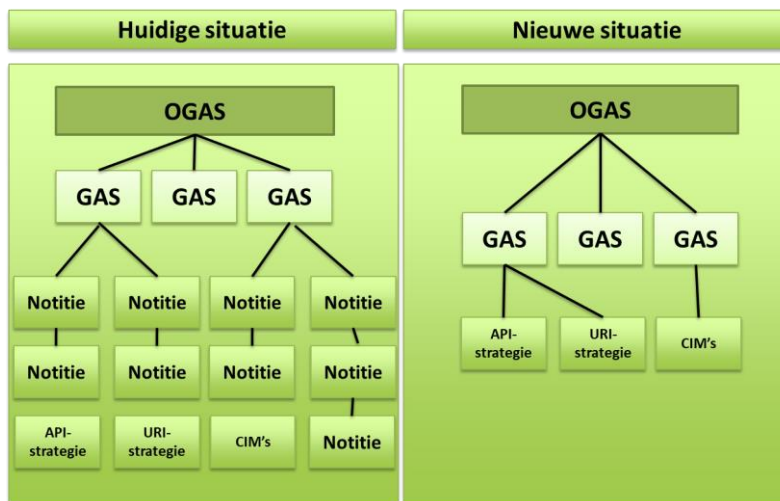
In 2017 is besloten voortaan te werken met architectuurnotities op deelonderwerpen. Inmiddels zijn er circa 150 architectuurnotities geschreven. Sinds die tijd zijn mede daardoor de OGAS en onderliggende GAS'en onvoldoende bijgewerkt.

Eind 2019 wordt het DSO-programma overgedragen aan de Tactisch Beheer Organisatie (TBO) Kadaster. De architectuur en haar documentatie is onderdeel van deze overdracht.

Doel

Het doel van de Major Release is het consolideren van de architectuur-documentatie en het bijwerken van achterhaalde zaken. Er zal geen nieuwe inhoud worden geschreven, met uitzondering van de gegevensarchitectuur.

Figuur 1 Consolidatie van Architectuurdocumentatie

Uitgangspunten

De Major Release hanteert de volgende uitgangspunten:

- Consolidatie van documentatie: veelvoud aan architectuurnotities zal worden verwerkt in de OGAS en GAS'en. Indien een notitie te omvangrijk is om op te nemen in de tekst van de OGAS of GAS'en, zal deze als bijlage aan de betreffende (O)GAS worden toegevoegd.
- Het voorkomen van doublures: in de huidige versies van de OGAS en GAS'en komen veel doublures voor. Na de Major Release bevindt de basis van de architectuur zich in de OGAS. Vanuit de onderliggende GAS'en zal dan ook verwezen worden naar de OGAS. Eventuele aanvullingen en/of uitzonderingen op dat wat in de OGAS staat, wordt opgenomen en behandeld in de betreffende GAS.
- Betere aansluiting op datgene wat leeft: de Major Release zorgt voor een betere aansluiting op de Doelenboom, Capabilities, DSO-ketens, DSO-

- componenten, het GPvE, de programmabacklog, het GCR en UIVO-I.
- Een gegevensarchitectuur: het ontbreken van een gegevensarchitectuur wordt steeds meer gemist. In de nieuwe versie van de OGAS zal de gegevensarchitectuur zijn opgenomen en deze zal zijn specifieke uitwerking hebben in de onderliggende GAS'en.

Genomen stappen

Door de DSO-LV-componenten als leidraad te nemen, heeft een herbepaling van de GAS'en plaatsgevonden (zie tabel 1).

Daarnaast is een analyse uitgevoerd op alle architectuurnotities en is bepaald waar deze documenten een plek moeten krijgen in de OGAS of onderliggende GAS'en.

Ook is onderzocht welke informatie vanuit de GAS'en naar de OGAS verplaatst wordt.

Huidig	Nieuw
OGAS	OGAS
GAS Portaal, Content en Samenwerken	GAS Portalen (met o.a. Omgevingswetportaal, Beheerportaal, Ontwikkelaarsportaal)
GAS Samenwerkvoorzieningen	GAS Samenwerkvoorzieningen
GAS Knooppunt	GAS Knooppunt – Gegevensuitwisseling
GAS Beveiliging IAM	GAS Knooppunt – Identity Management
GAS Stelselcatalogus DSO	GAS Stelselcatalogus
GAS Gebruikerstoepassing Checken GAS Gebruikerstoepassing Inzien en Oriënteren GAS Gebruikerstoepassing Opstellen aanvraag/melding	GAS Gebruikerstoepassing
GAS Viewer Regel en Kaart	GAS Viewer Regel en Kaart
GAS Toepasbare Regels maken GAS Toepasbare Regels uitvoeren	GAS Toepasbare Regels
GAS Aansluiten informatiehuizen	GAS LvO's / Informatieproducten
GAS LVBB	GAS LVBB
GAS OZON	GAS OZON

Tabel 1 Herverdeling GAS'en o.b.v. DSO-LV-componenten

Door een betere aansluiting op dat wat al leeft, is gekozen voor een andere opzet van de OGAS en de GAS'en. Zo is het 5 lagenmodel gekozen als nieuwe kapstok voor de OGAS en GAS'en, wat o.a. heeft geleid tot een nieuwe opzet voor de OGAS en een aangepast template voor de GAS.

OGAS als de basis

Zoals hierboven aangegeven is onderzocht welke informatie vanuit de GAS naar de OGAS verplaatst kan worden. Dit betreft de volgende onderwerpen:

- Principes: in de OGAS zal de volledige lijst van principes worden opgenomen. Vanuit de GAS wordt hiernaar verwezen. Aanvullingen en/of uitzonderingen zullen in de GAS worden benoemd.
- Standaarden: in de OGAS zal de volledige lijst van standaarden worden opgenomen. Vanuit de GAS wordt hiernaar verwezen. Aanvullingen en/of uitzonderingen zullen in de GAS worden benoemd.
- BIV-classificaties: in de OGAS zal een matrix worden opgenomen met alle classificaties. Toepassing met component zal worden benoemd in de GAS.

Structuur OGAS en GAS'en

Zoals hierboven aangegeven is gekozen voor het 5-lagenmodel. Dit heeft gevolgen voor de structuur van zowel de OGAS als de GAS'en. Hieronder is de nieuwe (hoofdstukken)structuur uiteengezet:

OGAS	
Inleiding	Doel, doelgroep, resultaat en de samenhang in de DSO-architectuur
Grondslagen	Doelen van het DSO, kaders van het DSO-LV en architectuurprincipes
Organisatie	Positionering van het DSO-LV, Bedrijfsfuncties en capabilities (o.b.v. de Doelenboom), Waardeketens DSO-LV en de rollen
Informatie	Bedrijfsobjectenmodel, introductie CIM's, Informatie-uitwisseling, gegevensverzamelingen, gegevensstandaarden (STAM, STOP, STTR), Focusgebieden (o.a. gegevenskwaliteit, tijdreizen, toepasbare regels en functionele structuur), Stelselafspraken (o.a. eenduidig gebruik van gegevens, samenhang standaarden, HIM/MIM en AKN) en Archivering
Applicatie	DSO-LV-componenten (binnen en buiten DSO-LV), Koppelvlakken DSO-LV en samenhang (o.a. aanleverkoppelvlak toepasbare en juridische regels, koppelvlak aanvragen/meldingen en overige koppelvlakken) en Aansluitstandaarden (o.a. API-, URI-strategie, aansluitvoorwaarden en Digikoppeling)
Netwerk	Eisen aan de technische architectuur
Beheer	Definitie en eisen
Beveiliging en Privacy	Beveiliging, beveiligingsclassificaties, IAM en privacy
Bijlagen	O.a. Rollen en actoren, capability-beschrijving, beheercomponenten-viewpoint, Koppelvlakken, Principes, Standaarden en BIV-classificaties.

GAS	
Inleiding	Doel, doelgroep, resultaat en samenhang met andere documenten
Grondslagen	Grondslagen en uitzonderingen/aanvullingen op principes
Organisatie	Overzicht van capabilities en resources
Informatie	Bedrijfsobjectenmodel, Informatie-uitwisseling en uitzonderingen/aanvullingen op standaarden
Applicatie	Applicatiecomponenten, koppelvlakken en herbruikbare bouwblokken
Netwerk	Eisen aan de netwerklaag en aansluiting op andere omgevingen.
Beheer	Beheertoepassingen
Beveiliging en Privacy	BIV-classificaties
Bijlagen	O.a. gebruikte bronnen

Inhoudelijke opbouw OGAS en GAS'en

Het gebruik van het 5-lagenmodel en de betere aansluiting op dat wat leeft, betekent ook een andere inhoudelijke invulling van de OGAS en GAS'en.

Het DSO kent een aantal kaderstellende documenten: de Visie, de Doelarchitectuur en het Globaal Programma van Eisen.

In de Visie zijn een aantal bedrijfsfuncties gedefinieerd welke het DSO-LV dient te vervullen. Een bedrijfsfunctie is een gedragselement dat gedrag groepeert op basis van een bepaalde verzameling criteria (zoals competenties/capabilities). Op basis van de Visie is het Globaal Programma van Eisen (GPvE) opgesteld. Het GPvE geeft een nadere invulling aan de (non-)functionele eisen die aan het DSO-LV worden gesteld.

Op basis van deze eisen zijn capabilities gedistilleerd: capabilities beschrijven wat een organisatie moet kunnen om de gewenste resultaten te bereiken en om invulling te kunnen geven aan de gestelde (non-)functionele eisen. Het resultaat hiervan is de doelenboom, zoals gepresenteerd in figuur 2. De capabilities geven invulling aan het GPvE, welke op hun beurt de in de visie gedefinieerde bedrijfsfuncties invullen.

Binnen het DSO-LV kennen we een viertal waardeketens (zie figuur 3). De capabilities uit de doelenboom zijn te mappen op deze vier waardeketens. Binnen de waardeketens worden de capabilities van de DSO-LV gemapt (zie figuur 3 voor een voorbeeld). Deze onderlinge relaties zijn in de OGAS nader uitgewerkt.

De mapping van capabilities op de waardeketen vormt daarmee ook de basis voor de onderliggende GAS'en.

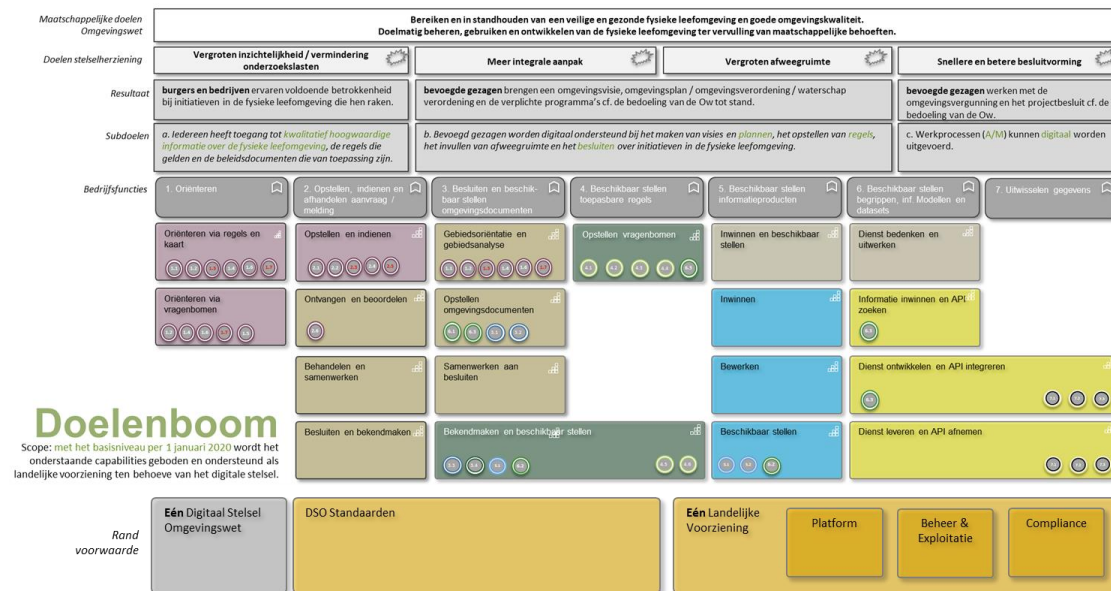
Per GAS (DSO-LV-component) wordt aangegeven welke ketens worden geraakt door het component, waarbij wordt gemarkeerd aan welke capabilities invulling wordt gegeven (rood omcirkeld) en wat eventuele afhankelijkheden zijn (geel omcirkeld).

Een component realiseert resource(s), welke op hun beurt toegewezen zijn een of meer capabilities. Een resource vertegenwoordigt een activa dat eigendom is van of onder zeggenschap staat van een persoon of organisatie. In deze oplegger is hiervoor het voorbeeld van de GAS Toepasbare Regels gebruikt (zie figuur 5).

Door het complementeren van alle GAS'en wordt duidelijk dat aan alle capabilities (en onderliggende resources) invulling wordt gegeven binnen de architectuur van de DSO-LV en deze aansluit op de Visie en GPvE van het DSO.

Bijlagen

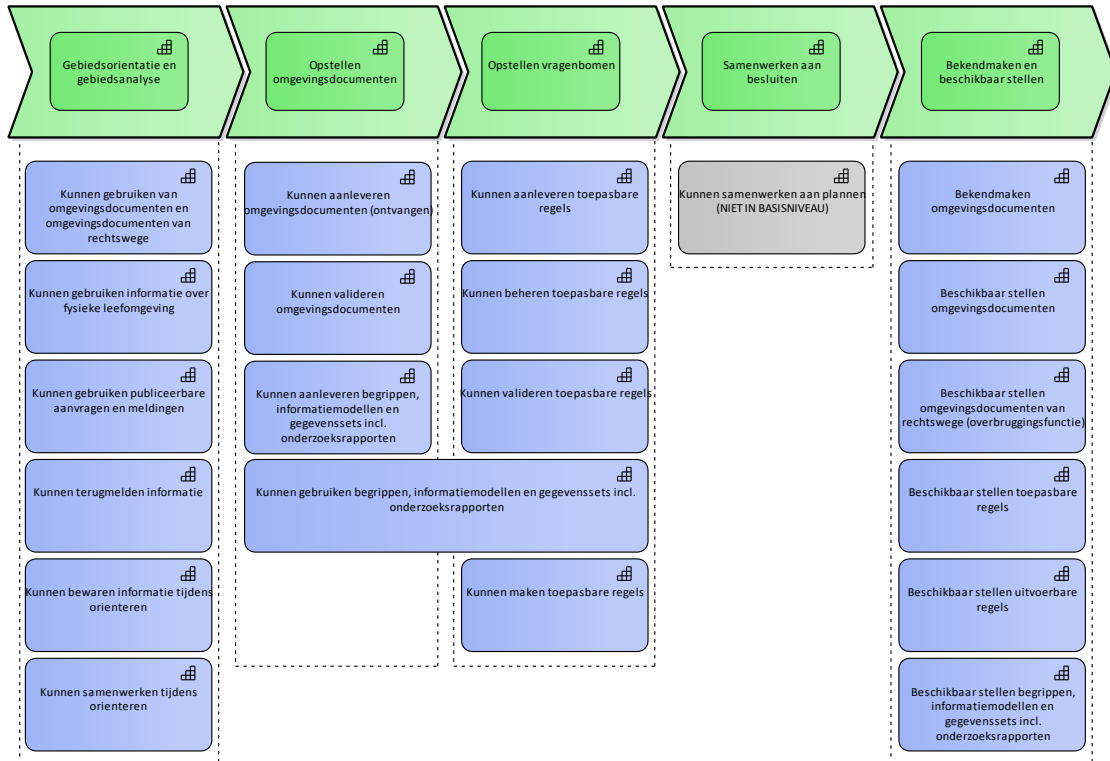
Figuur 2 Doelenboom DSO

Figuur 3 Waardeketens DSO-LV

Figuur 4 Voorbeeld: Mapping capabilities binnen keten Plan tot Publicatie

Figuur 5 GAS Toepasbare Regels

